

udleie eller bortforpagte Sagten paa enhver fæsteledig Gaard i 10 Aar til en Anden end den, der bliver Fæster af Gaarden; det kan ikke nægtes, at han kan det efter denne Bestemmelse; thi naar den bliver staaende uforandret, vil en Eier, der selv er Bruger af sin Eiendom, kunne overdrage Sagtretten til en Anden i 10 Aar, og naar Eieren senere bortforpagter Eiendommen, staaer en saadan Overdragelse af Sagtretten lovlig ved Magt, indtil de 10 Aar ere ude. Jeg kan heller ikke troe Andet, end at den Ulempe, som efter den ærebe Ministers Mening skulde være forbunden med Loven af 1851, idet Sagtretten derefter kun kan bortforpagtes paa eet Aar, vil tabe en Deel af sin Betydning, naar man tager § 2 i det foreliggende Lovforslag uden denne Tilføjning, saaledes at Eieren kan overdrage Sagtretten til en Anden for sin Besiddelsestid; det var dog altid noget ganske Andet end kun at maatte bortforpagte Sagtretten for eet Aar ad Gangen; naar man vedtog § 2, redigeret paa denne Maade, var der altid saameget bundet, at Eieren kunde overdrage Sagtretten til en Anden, saalænge han var Bruger af sin Eiendom. Forøvrigt maa jeg gjøre opmærksom paa, at til min Ytring om, at Eieren, som jeg troede, efter den nu bestaaende Lovgivning lovligen kunde gjøre dette, svarede den ærebe Minister, at han lovligen kun kunde bortforpagte Sagtretten paa eet Aar, men her staaer heller ikke „bortforpagte“, men „overdrage“; Eieren maa altsaa meget godt kunne overdrage Sagtretten til en Anden, naar han ikke tager nogen Betaling derfor; kan han derfor ikke bortforpagte den, maa han dog kunne overdrage den paa den af mig antydede Maade. — Det var omtrent, hvad jeg ansaae det nødvendigt at ytre i Anledning af den ærebe Ministers Udtalelse, forsaavidt den angik mit Foredrag.

S. M. Petersen: Den ærebe Minister bemærkede før, at naar det tillodes at pålægge Muldvarpe paa Markerne, saa vilde det være det Samme som at tillade det overalt, for saa vare kun Skovene tilbage, men efter den Erfaring, jeg har gjort, saa ere Skovene lige saavel som opkastede Jordvolde og levende Hegn

at betragte som disse Dyrs Hovedkvartere; det er omtrent det Samme, som naar en Armee paa Felttøjs ligger i en Fæstning og af og til foretager en Strejftour i det Omland, som ligger udenfor; der er en stor Forskjel paa at angribe den, naar den er i Fæstningen, og angribe den, naar den kommer ud og sonderer det Terrain, der ligger udenfor. — Men det var i Grunden ikke dette, der har foranlediget mig til at begjære Ordet. Den ærebe Minister udtalte, at man ikke skulde modtage denne Lov med Mistænksomhed; det har jeg for mit Vedkommende heller ikke gjort, men jeg har sagt, at der er en Paragraph i Loven, som efter min Mening indeholder en Hentydning paa Noget, som egentlig ikke vedrører Sagen. Men den samme ærebe Minister har saa ofte paamindet os om her i denne Sal at holde os til de historiske Traade, der gaae igjennem en Sag — dersom jeg ikke husker feil, saa har den ærebe Minister brugt netop disse Udtryk. Jeg vil nu tillade mig at spørge, om man, naar man holder sig til de historiske Traade og den politiske Udvikling her i vort Fædreland, saa ikke let vækkes til Mistænksomhed, naar man lægger Mærke til, hvorledes denne Sag har udviklet sig. Jeg har, som sagt, ikke denne Mistænksomhed med Hensyn til Hovedsagen, men jeg gjentager det, der er en Paragraph, som jeg gjerne vilde have ud, fordi jeg nærer Frygt for, at dersom den bliver staaende, saa vil jeg tilsidst faae Mistænksomhed. Den ærebe Minister mindede os om den Klasse af Borgere, som havde sat Sagen i Bevægelse for at faae den fremmet og derefter sat sig i Spidsen for den, og at det var ønskeligt, at den vilde stille sig i Spidsen for flere store, vigtige Foretagender. Dette er en Sætning, jeg skal underskrive, idet der vistnok ikke er Noget, der bedre vil kunne gavne vor Stat end denne Klasse, og der er Ingen, der vilstgere end jeg skal indrømme, hvor ønskeligt noget Saadant vilde være, men hvad det kommer an paa, det er, at der fra de forskjellige Sider vises Smøbekommen. Dersom den ærebe Minister kunde bringe det saavidt, at alle Klasser i Staten saa at sige kunde gaae Haand i Haand som Lemmer af eet Legeme til et fælles Formaal, saa vilde det vistnok være